

DEPARTAMENT: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	CURS: 2026-27
MATÈRIA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	
NIVELL EDUCATIU: [3r d'ESO] [4t d'ESO]	

Criteris d'avaluació [3r i 4t d'ESO]

1. DIVERSITAT I RESPECTE LINGÜÍSTICS [C1; C10]

1.1 Reconèixer i valorar la llengua catalana i llurs varietats dialectals, diferenciant-ne els trets sociolectals i de registre, a partir de l'explicació del seu origen o el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, i contrastant aspectes lingüístics i discursius en manifestacions orals, escrites i multimodals.

1.2 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de la indagació i la reflexió sobre els drets lingüístics individuals i col·lectius, així com la reflexió sobre fenòmens de contacte entre llengües.

1.3 Identificar i rebutjar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.

1.4 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

2. ESCOLTAR, ENTENDRE I PARLAR [C2; C3; C9]

2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor, de textos orals i multimodals de certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.

2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals de certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat de canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

2.3 Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

2.4 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.

2.5 Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística amb el metallenguatge específic, i identificar i esmenar alguns problemes de comprensió produït de textos utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.

2.6 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua.

3. LLEGIR, COMPRENDRE, REFLEXIONAR I INTERPRETAR [C4]

3.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals de certa complexitat, que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.

3.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos escrits i multimodals de certa complexitat avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat de canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

4. ESCRIURE [C5; C9]

4.1 Planificar la redacció d'escrits i multimodals, de certa extensió i complexitat, atesa la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.

4.2 Incorporar procediments per enriquir els textos tenint en compte aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.

4.3 Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística amb el metallenguatge específic, i identificar i esmenar alguns problemes de comprensió producció de textos utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.

4.4 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'experimentació, comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la cerca d'exemples, utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.

5. EDUCACIÓ LITERÀRIA [C7; C8]

5.1 Llegir de manera autònoma textos i obres seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.

5.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos, tot relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

5.3 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, i de les relacions externes del text amb el seu context sociohistòric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.

5.4 Establir, de manera progressivament autònoma, vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.

5.5 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'utilitzin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

6. RECERCA I INVESTIGACIÓ [C6]

6.1 Aplicar estratègies de cerca d'informació (localització, selecció i contrast), en diferents fonts, incloses les digitals, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura, sobre temes d'interès acadèmic, personal, ecològic i social, de forma autònoma, a la xarxa i a les biblioteques, valorant críticament el resultat de la cerca.

6.2 Elaborar treballs d'investigació i comunicar de forma creativa i respectant els drets de la propietat intel·lectual, els resultats d'un procés d'investigació individual o grupal, organitzant la informació, integrant-la en esquemes propis i reelaborant-la, i adoptant un punt de vista crític i respectuós amb els principis de propietat intel·lectual, sobre temes d'interès acadèmic, personal, ecològic i social, que incloguin els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la cerca i la comunicació de la informació.

CRITERIS D'AVUACIÓ · BATXILLERAT

AVALUACIÓ GLOBAL, CONTINUADA I FORMATIVA

Instruments d'avaluació continuada

01

**LLEGIR,
COMPRENDRE,
REFLEXIONAR I
INTERPRETAR**

TALLER DE LECTURA SUPORT PAPER, AUDIOVISUAL O MULTIMÈDIA

- Lectura individual o cooperativa i comprensió de textos en suport paper, locutada o en pantalla.
- Anàlisi formal de textos i identificació de l'estructura: distinció idees principals i secundàries.
- Valoracions i comentaris amb sentit crític.
- Estratègies de comprensió de missatges en línia.
- Activitats d'exercitació que afavoreixen la reflexió sobre el lèxic i la morfosintaxi.
- Hàbits de consulta, estratègies de cerca i classificació d'informació en diverses fonts i suports: tradicionals i en línia (diccionaris).

02

ESCRIURE

TALLER D'ESCRITURA

- Organització d'idees: esquemes i mapes conceptuals.
- Escriitura i redacció de textos a partir de models o de creació pròpia.
- Assimilació de models escrits de diferents tipologies de textos.
- Construcció de textos escrits en suports tradicionals, digitals (processadors de textos) i multimèdia.
- Construcció i difusió de la informació en format multimèdia (presentacions i publicacions en blogs i xarxes).

ACTIVITATS D'ESTUDI DE LA LLENGUA

- Exercitació individual o cooperativa de continguts transversals sobre morfosintaxi, ortografia i lèxic.
- Ús de connectors.
- Dictat [tradicional, locutat o en línia] i còpia.
- Correcció de textos: autoconeixement.
- Eines digitals de correcció i traducció de textos.

03

**ESCOLTAR,
ENTENDRE I
PARLAR**

TALLER D'EXPRESSIÓ ORAL

- Activitats d'exercitació de pronúncia i d'elements prosòdics i gestuals.
- Estratègies d'escolta i expressió.
- Oralitat en distintes situacions comunicatives.
- Lectura en veu alta impostada.
- Interaccions orals i digitals: exposició de la informació en suport audiovisual i a les xarxes.
- Conversa guiada a partir de la lectura de textos escrits o multimèdia.

04

**EDUCACIÓ
LITERÀRIA
I
RECERCA**

TALLER LITERARI

- Lectura de fragments i poemes d'obres literàries.
- Realització de petites recerques i investigacions.
- Conversa i discussió literària.
- Comentaris guiats de textos literaris de gèneres diversos.
- Escriitura de textos literaris a partir de models.
- Activitats de reconeixement i anàlisi de recursos expressius i retòrics.
- Memorització, recitació i interpretació de textos literaris.
- Pla lector [activitats sobre els llibres de lectura]
- Literatura i audiovisual: produccions multimèdia.
- Hàbits de consulta, estratègies de cerca i classificació d'informació en diverses fonts i suports: tradicionals i en línia

05

**PROCÉS
D'APRENTATGE
I
RESPECTE
LINGÜÍSTIC**

TALLER DE PLURLINGÜÏSME

- Atenció, participació i ús de la llengua catalana en les relacions socials a l'aula, en contextos formals i informals.
- Hàbits de consulta, estratègies de cerca i classificació d'informació en diverses fonts i suports: tradicionals i en línia
- Constància, progressió i autoexigència personal en el treball diari i actitud respectuosa envers el professorat i l'alumnat.

CRITERIS D'AVUACIÓ · 3r i 4t d'ESO

INSTRUMENTS BÀSICS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

LLENGUA CATALANA I LITERATURA [INSTITUT MONTSERRAT ROIG]

Evidències, ponderació i instruments d'avaluació bàsics

DISTRIBUCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ

TOTAL: 100%

20%

40%

10%

20%

10%

01

**LLEGIR,
COMPRENDRE,
REFLEXIONAR I
INTERPRETAR
[20%]**

- Prova competencial de comprensió lectora amb preguntes d'observació, interpretació, reflexió i inferencials.

Es faran com a mínim 2 proves de comprensió lectora de caràcter objectiu al llarg de cada període d'avaluació.

02

**ESCRIURE
[40%]**

- Proves objectives sobre continguts transversals propis de l'estudi de la llengua: morfosintaxi, ortografia i lèxic.
- Proves competencials de redacció.

- Es faran com a mínim 2 proves sobre el/s continguts del bloc transversal de la llengua de caràcter objectiu al llarg de cada període d'avaluació.
- Es faran com a mínim 2 proves de redacció de caràcter competencial, d'acord amb el model al departament al llarg de cada període d'avaluació.

03

**ESCOLTAR,
ENTENDRE I
PARLAR
[10%]**

- Exposició oral [individual o grupal] de projectes amb enfocament globalitzat.
- Prova de lectura en veu alta.
- Conversa guiada: debat.

04

**EDUCACIÓ
LITERÀRIA
I
RECERCA
[20%]**

- Comentari literari guiat.
- Composició de textos literaris a partir de models.
- Prova de recitació i interpretació.
- Proves, treballs i projectes multimèdia i/o artístics sobre els llibres de lectura, gèneres literaris i història de la literatura catalana.

05

**PROCÉS
D'APRENENTATGE I
RESPECTE
LINGÜÍSTIC
[10%]**

- Dossier/Llibreta/Projectes i activitats multimèdia.
- Qualificació de treball diari i actitud.
- Atenció, participació i ús de la llengua catalana en les relacions socials a l'aula, en contextos formals i informals.

CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ

L'avaluació és global, continuada, formativa, integradora, sumativa i acreditativa.

01
ESCALA
QUALITATIVA

La qualificació de la matèria s'obté a partir de la suma aritmètica dels percentatges les distintes destreses. Aquest indicador de resultats tindrà la següent correspondència qualitativa: 1, 2, 3 i 4 (NA); 5-6 (AS); 7-8 (AN); 9-10 (AE).

02
SUPERACIÓ

Com a principi general cal obtenir l'AS [assoliment satisfactori] en totes i cadascuna de les destreses esmentades per a superar la matèria en els períodes d'avaluació [parcial i final].

03

DESTRESSES
PRESCRIPTIVES

Si en els períodes d'avaluació parcial i/o final no s'assoleix alguna d'aquestes destreses, a criteri del professorat i en funció de la tipologia, l'evolució i progressió de l'alumne/a, es pot superar la matèria. Ara bé, davant d'aquesta circumstància, sempre és necessari i prescriptiu obtenir un AS [assoliment satisfactori] en les destreses: LLEGIR, COMPRENDRE, REFLEXIONAR I INTERPRETAR [comprensió lectora] i ESCRIURE [planificació i construcció de textos adequats, coherents, cohesionats amb correcció lingüística]; en ser aquests aspectes en els quals es fonamenta l'assoliment de la competència comunicativa i lingüística.

04
QUALIFICACIÓ
FINAL

La qualificació de final de curs [continuada i ordinària] s'obté de la valoració conjunta de les qualificacions obtingudes en les tres avaluacions parcials. Cal superar com a mínim dues avaluacions per poder superar la matèria, una de les quals ha de ser la 3a avaluació.

05
MILLORA

En la qualificació final de curs es poden aplicar factors de millora a la qualificació obtinguda, atenent aspectes de progressió i evolució de l'alumnat al llarg del curs.

07
4t D'ESO

En el cas específic de 4t curs d'ESO, atès el fet que és el curs final de l'etapa i d'obtenció del Graduat Escolar, es valoraran els indicadors de les proves mostrals o censals de competències bàsiques del sistema educatiu obtinguts per l'alumnat a l'hora de determinar i arrodonir la qualificació de final de curs.

1. Procés de recuperació de la matèria

RECUPERACIÓ ORDINÀRIA

- No es faran activitats específiques de recuperació de les avaluacions ordinàries [trimestre], però s'oferiran mesures i suports de reforç individualitzades i personalitzades a l'alumnat que no assoleixi la matèria. Instruments que han de plantejar-se i dirigir-se a garantir l'adquisició de les dues destreses bàsiques imprescindibles: LLEGIR, COMPRENDRE, REFLEXIONAR I INTERPRETAR [comprensió lectora] i ESCRIURE [planificació i construcció de textos adequats, coherents, cohesionats amb correcció lingüística]. També es tindrà molt en compte l'evolució i progressió que tingui l'alumne que no hagi assolit aquestes competències al llarg dels períodes d'avaluació anteriors.
- Al llarg del curs el professorat pot encomanar activitats de recuperació específiques d'aquelles destreses que calgui reforçar per a aquell alumnat que hagi suspès alguna avaluació parcial, les quals es tindran en compte en la qualificació de l'avaluació final.
- A l'alumnat que no superi l'avaluació final continuada se li oferiran mesures de recuperació abans de l'avaluació de final de curs [període extraordinari].

MATÈRIA PENDENT DEL CURS ANTERIOR

- Si se supera la 1a avaluació del curs següent es recuperarà automàticament la matèria del curs anterior.
- Si se supera la matèria del curs següent a l'avaluació final es recuperarà automàticament la matèria del curs anterior.
- Si l'evolució d'un l'alumne/a ha estat mínimament significativa, atès el seu esforç i dedicació i es percep una certa millora en l'assoliment de les destreses comprensió lectora i l'expressió escrita pot superar la matèria pendent d'un curs anterior, tot i no haver superat la matèria del curs en vigor.

2. Mesures i suports universals

ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

- Per a l'alumnat de NEE amb dictamen supervisat pel servei d'orientació del centre, aquests criteris s'adaptaran a les seves possibilitats de progressió, superació i millora, els quals quedaran reflectits en el seu pla individualitzat.
- El principi regulador dels plans individualitzats de llengua catalana serà la capacitat de millora i progrés en l'assoliment mínim de les competències bàsiques i de les destreses comprensió lectora i expressió escrita.
- Per a l'alumnat que presenti alguna problemàtica d'adquisició de les competències bàsiques de la matèria, el professorat haurà d'implementar activitats puntuals d'avaluació adaptades a les seves necessitats i que tinguin en compte les seves dificultats. Aquestes activitats s'han d'orientar sempre a l'assoliment de les competències i destreses bàsiques [escoltar, parlar, llegir, escriure].

3. Alumnat nouvingut en procés de transició de l'aula d'acollida a l'aula ordinària

TRANSICIÓ AULA D'ACOLLIDA

- L'alumnat nouvingut que es trobi en període de transició de l'aula d'acollida o de l'aula d'acollida accelerada disposarà d'un pla individualitzat de caràcter lingüístic, ajustat al seu nivell de competència comunicativa en català i al seu procés d'incorporació progressiva a l'aula ordinària.
- Aquest pla podrà preveure l'adaptació dels continguts i de les activitats d'aprenentatge, la diversificació dels instruments d'avaluació i la flexibilització dels criteris generals d'avaluació i qualificació, d'acord amb les necessitats específiques de l'alumne o alumna i amb els objectius establerts en el seu itinerari d'aprenentatge.
- Si la llengua d'origen fos llengua romànica convindria assolir en acabar el curs el nivell B2 del MERC. Si fos el segon curs que l'alumne/a es troba en aquesta circumstància caldria que assolís el nivell B2+ del MERC